

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.520/2018/12.

A tanács tagjai: . Darák Péter a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró,
dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes: I.rendű felperes neve I. rendű, és II.rendű felperes neve II. rendű

A felperes képviselője: dr. Bene Tamás ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: dr. Subai Gáspár kamarai jogtanácsos

A per tárgya: piacfelügyeleti eljárásban hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. és II. rendű felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.098/2017/7. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
19.K.32.242/2014/25. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.098/2017/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy külön-külön fizessenek meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű felperes a román székhelyű I. rendű felperes, mint megbízó kockázatára függő

ügynökként végzett kezizálog kikötésével és ellenében történő kölcsönnyújtást. A II. rendű felperes megkereséseire az alperesi jogelőd azt a tájékoztatást adta, hogy az I. rendű felperes nem jogosult arra, hogy leányvállalata, illetve fióktelepe útján, vagy határon átnyúló tevékenységként Magyarországon hitel és pénzkölcsön nyújtása pénzügyi szolgáltatási tevékenységet végezzen, vagy függő ügynököt vegyen igénybe. Ehhez eleget kell tennie a magyar jogszabályokban - elsősorban a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényben (a továbbiakban: Hpt.) - foglalt előírásoknak.

- [2] Az alperesi jogelődhöz bejelentés érkezett, arról, hogy a II. rendű felperes székhelyén zálogkölcsön nyújtási tevékenységet végez az I. rendű felperes finanszírozásával. Az alperesi jogelőd a Pénzügyi Szervezetek Állami felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. tv. (a továbbiakban: Pszáf.tv.) 75.§ (1) bekezdés a) pontja alapján 2013. március 25-én piacfelügyeleti eljárást indított. Az eljárást 2013. október 1-jét követően a alperes neveről szóló 2013. évi CXXXIX. tv. (a továbbiakban: MNB tv.) 178.§ (1) bekezdése alapján alperes folytatta. A folyamatban lévő eljárásra ezen 178.§ (1) bekezdés folytán a 2013. szeptember 30-án hatályos szabályokat kellett alkalmazni.
- [3] Az alperes megállapította, hogy sem az I., sem a II. rendű felperes nem rendelkezik pénzügyi szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel Magyarországon, és a (BNR) sem tett arra vonatkozó bejelentés az alperes felé, hogy az I. rendű felperes Magyarország területén határon átnyúló szolgáltatást kívánna végezni, illetve ehhez közvetítőt kívánna igénybe venni. Ezért a H-PJ-I-B-2/2014. számú határozatával a I.1.1. pontban azonnali hatállyal megtiltotta, hogy az I. rendű felperes az MNB engedélye nélkül pénzügyi szolgáltatási, különösen zálogkölcsön nyújtási tevékenységet végezzen. Az engedély nélkül végzett pénzügyi szolgáltatási tevékenység folytatása miatt a II.2.1. pontban 20 millió forint piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. A II. rendű felperes esetében a I.1.2. pontban azonnali hatállyal megtiltotta, hogy az MNB engedélye nélkül pénzügyi szolgáltatási - különösen kiemelt közvetítői - tevékenységet végezzen. A II.2.2. pontban 5 millió forint piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte.
- [4] Indokolása szerint az I. rendű felperes egy olyan, a román jogszabályok alapján - csupán statisztikai célból - nyilvántartásba vett, a BNR által nem felügyelt gazdasági társaság, amely kizárólag zálogkölcsön nyújtására irányuló tevékenységét csak Románia területén jogosult kifejtetni. A Hpt. vonatkozó rendelkezései szerint Magyarország területén a hitel és pénzkölcsön nyújtása - beleértve ebbe a zálogkölcsön nyújtását is - az alperes engedélyéhez kötött. Külföldi társaságnak Magyarország területén engedélyköteles pénzügyi szolgáltatást végezni a Hpt. 15.§ (4) bekezdése szerint-, vagy akként van módja, hogy az MNB előzetes engedélyével leányvállalatot vagy fióktelepet hoz létre, vagy - amennyiben a jogszabályok azt lehetővé teszik - határon átnyúló tevékenység formájában szolgált, melynek szándékáról a külföldi társhatóság értesíti az alperest. Az I. rendű felperes esetében egyikre sem került sor.
- [5] Alperes kitért arra is, hogy a Hpt. 3/A.§ (3) bekezdése alapján is lehetőség van pénzügyi szolgáltatási tevékenység határon átnyúló szolgáltatásként való nyújtására, amennyiben a társaság a székhely szerinti ország felügyeleti hatóságától engedéllyel rendelkezik. Az I. rendű felperes esetében azonban nem engedélyről van szó, a BNR csak statisztikai célból vette nyilvántartásba.
- [6] A II. rendű felperes az I. rendű felperessel kötött szerződés alapján, a felperes nevében, javára és kockázatára kötött zálogkölcsön szerződéseket. Tevékenysége megvalósította a Hpt. 2. számú melléklet I.12.1. pontja szerinti kiemelt közvetítői tevékenység törvényi fogalmát, miközben a Hpt. 3.§ (1) bekezdés i) pontja szerinti pénzügyi szolgáltatás közvetítése tevékenység folytatására nem

volt engedélye. A kiemelt közvetítői tevékenység igénybevételéhez szükséges engedélyt ugyan a kiemelt közvetítőt igénybe vevő pénzügyi intézménynek kell megkérnie, de a Hpt. 219/C.§ (4) bekezdés alapján a kiemelt közvetítőnek tájékoztatnia kell ügyfeleit arról, hogy mely napra kész felügyeleti nyilvántartásban szerepel.

A kereseti kérelem

- [7] A felperesek a keresetindítási határidőn belül anyagi jogi és eljárásjogi indokokkal kérték az alperesi határozat bírósági felülvizsgálatát. Hivatkoztak az ügyintézési határidő túllépésére, a számítástechnikai adatok jogszabálysértő kinyerésére, a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2013. évi CXXXIX. tv. (a továbbiakban: Kkv.tv.) 12/A.§ sérelmére.
- [8] Az ügy érdemére nézve előadták, az I. rendű felperes zálogkölcson nyújtására jogosult gazdasági társaság, melynek nyilvántartásba vételére a román jogszabályok szerint került sor. A határozat szerint alperes nem fogadja el az egyébként uniós másik tagállam jogi aktusait, annak előírásaitól eltérően többet vagy mást vár el. A kölcsönös elismerés uniós elve értelmében a szolgáltatás nyújtójának a saját tagállama szerinti követelményeknek kell megfelelni, a már teljesített előírásoknak való újbóli megfelelést a fogadó állam nem írhatja elő. A határon átnyúló tevékenység bejelentésével összefüggésben mind az I., mind a II. rendű felperes eleget tett az őt terhelő kötelezettségnek. Hivatkoztak arra, hogy a hitelnyújtás üzletszerű tevékenységének Hpt. szerinti akadályozása a tagállamok közötti Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) 63. cikke szerinti tőke szabad mozgásának a korlátozása, miközben az EUMSZ 65. cikke erre csak kivételes esetben ad lehetőséget.
- [9] A peres eljárás során, a keresetindítási határidő leteltét követően eshetőleg kereseti kérelmet terjesztettek elő arra az esetre, ha a bíróság úgy ítélné meg, hogy a vitatott tevékenységre az EUMSZ Személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgására vonatkozó IV. címén belül nem a 4. fejezet Tőke - és fizetési műveletek szabályait, hanem a 3. fejezet Szolgáltatások rendelkezéseit kellene alkalmazni. A 3. fejezet alkalmazandósága esetére előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozták.

Az elsőfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság 19.K.32.242/2014/25. számú jogerős ítéletével elutasította a felperesek együttesen benyújtott keresetét.
- [11] Vizsgálta, helye van-e a felperesek által indítványozott előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének. Egyrészt megállapította, hogy mivel a feleket fellebbezési jog illeti meg, nincs ilyen kötelezettsége, másrészt pedig az ügyben nincs értelmezésre váró kérdés. A perbeli időszakra irányadó Hpt. rendelkezései az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló 2006/48/EK irányelvvel (a továbbiakban: Irányelv) voltak összhangban, a felperesek által hivatkozott 2013/36/EU irányelv átültetésére csak 2013. december 31-ig voltak kötelesek a tagállamok, az a jelen perre nem irányadó. Az Irányelv pénzügyi vállalkozásokra vonatkozó 24. cikke megegyezik a Hpt. 15.§ (4) bekezdésével. A felperesek esetében a rendelkezések hatállyal bírnak, tekintettel arra, hogy az I. rendű felperes kifejezetten hitelintézeti/pénzügyi vállalkozási jellegűnek minősülő zálog(hitel) szolgáltatást nyújtott Magyarország területén, a II. rendű felperes közvetítő tevékenysége útján. Ezt támasztja alá az is, hogy a megkeresésekre adott válaszában mind az alperesi jogelőd PSZÁF, mind a BNR

hivatkozott az Irányelvre, illetve annak módosításaira.

- [12] Az EUMSZ felperes által hivatkozott sérelme kapcsán figyelembe vette az Irányelv 28. cikkét és annak a Hpt. szerinti implementációját. Kiemelte, hogy az Irányelv 28. cikke kivételként kifejezetten előírja, hogy az egyes hitelintézmények felhívására kell a tagállami intézményeknek - a felperesek esetében hiányzó - tájékoztatást kiadni a célország társintézményei részére, amennyiben valamely hitelintézet határon átnyúló szolgáltatás nyújtására készül. Ebből következően alaptalan volt a felperesek minden olyan kifogása, amely az EU jogával ellentétes tőke, illetve szolgáltatások szabad áramlásának gátjaként jellemezte az alperes szabályozását, vagy az annak alapjául szolgáló Irányelv magyar jogba való átültetése kapcsán keletkezett jogszabályokat. Amennyiben az Irányelv mégsem terjedt volna ki a felperesekre, a Hpt. rendelkezései akkor is hatállyal bírnak rájuk nézve.
- [13] Az elsőfokú bíróság alaptalannak értékelte a felperesek határidő túllépésére, és a számítógépektől történt adatkinyerésre vonatkozó előadását.
- [14] Az ügy érdemét érintően először azt rögzítette, hogy a felperesek csak állították, de nem bizonyították, hogy rendelkeztek volna a BNR-től a szükséges engedéllyel, és az sem állapítható meg, hogy a tevékenység megkezdése előtt egyáltalán kérték-e bármilyen módon a BNR nyilatkozatát: a csatolt válaszelevél csak általános tájékoztatás kérésére utal. Az I. rendű felperes csak az alperesi határozat kézbesítését követően kérte, hogy a BNR tájékoztassa az alperest arról a szándékáról, hogy Magyarország területén a II. rendű felperes közreműködésével határon átnyúló szolgáltatást nyújtson. Mindezt megerősíti a BNR azon, alperes részére adott tájékoztatása, hogy a nyilvántartás csak statisztikai célokat szolgál, nincs jogköre ilyen típusú intézmények ellenőrzésére.
- [15] A bíróság kiszabása kapcsán kitért arra az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű felperes tevékenysége nélkül nem valósulhatott volna meg az I. rendű felperes megfelelő engedélyt nélkülöző tevékenysége. A II. rendű felperes tájékoztatást is kapott a Hpt.-ben előírt kötelezettségeit illetően, és arról is, hogy az I. rendű felperes engedély hiányában csak Romániában jogosult a szolgáltatás nyújtására.
- [16] A Hpt. 15.§ (4) bekezdése kapcsán rögzítette, hogy a Hpt. szabályai alapján pénzügyi szolgáltatást külföldi vállalkozás főszabályként csak fióktelepe útján és csak az alperes engedélyével végezhet. A főszabály alól kivétel csak két esetben létezik: a Hpt. 15.§ (4) bekezdése szerinti esetkör, vagy ha a székhely szerinti tagállam illetékes hatóságától erre a Hpt. 3/A.§ (3) bekezdése alapján engedéllyel rendelkezik. A perbeli esetben egyik feltétel sem következett be, így a magyar szabályozást az alperesi határozatból levezethető módon megsértették a felperesek, melynek következtében az alperes törvényes módon és mértékben állapította meg a határozat szerinti szankciókat.
- [17] Alaptalan volt a felpereseknek a Kkv.tv. 12/A.§ sérelmére vonatkozó keresete is. Alperes nem a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) szerinti ellenőrzést végzett, hanem a Pszáf.tv. szerinti piacfelügyeleti eljárást folytatott le, így nem alkalmazhatta a Kkv.tv. 12/A.§-át sem. A felperesek ez irányú kereseti kérelme is alaptalan.

A jogerős ítélet

- [18] A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az

1.Kf.650.191/2015/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét és az alperes határozatát részben és akként változtatta meg, hogy a határozat I. rendű felperesre vonatkozó I.1.1. és II.2.1. pontjait hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte, míg a II. rendű felperes esetében a határozat II.2.2. pontjának mellőzésével a II. rendű felperest figyelmeztetésben részesítette. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] A felperesek és az alperes felülvizsgálati kérelme alapján eljárta Kúria a Kfv.I.35.044/2017/7. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék ezen ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárás szempontjai szerint az alperes joghatósága mindkét felperes tekintetében fennáll, az alperes valamennyi Magyarország területén, akár engedéllyel, akár engedély nélkül végzett befektetési, pénzügyi szolgáltatási tevékenységet felügyelheti: a felügyelet tárgya maga a tevékenység. Alperes hatásköre sem vonható kétségbe. Az új eljárásban a másodfokú bíróságnak érdemben kell elbírálni az I. rendű felperes fellebbezését, és annak függvényében kell döntenie a II. rendű felperes fellebbezéséről. A Kkv. tv. 12/A.§-ának alkalmazandósága kapcsán az értékelendő szempontok közé be kell vonni a Kúria Kfv.VI.35.761/2015/8. számú ítéletében foglaltakat.

[20] A másodfokú bíróság a megismételt eljárásban kiegészítésekkel egyetértett az elsőfokú bíróság indokolásával. Jogerős ítéletével helybenhagyta az elsőfokú ítéletét.

[21] Indokolása szerint az I. rendű felperes saját maga általa sem vitatottan, és a fellebbezésben is megerősítetten, pénzkölcsönnyújtás tevékenységet végzett. A Hpt. 2. számú melléklet 10.2 pont e) alpontja alapján a zálogkölcsön nyújtása pénzkölcsönnyújtásnak minősül, a pénzkölcsönnyújtás pedig a Hpt. 3.§ (1) bekezdés b) pontja alapján pénzügyi szolgáltatásként értékelendő. A Hpt. 3.§ (4) bekezdése értelmében pénzügyi szolgáltatás csak az alperes engedélyével végezhető, mely engedéllyel az I. rendű felperes nem vitatottan nem rendelkezik.

[22] Az engedély beszerzése alól kivételt jelent a Hpt. 15.§ (4) bekezdésében foglaltaknak való megfelelés, mely feltételek fennállását az I. rendű felperes nem állította, annak meglétét a BNR tájékoztatásai is cáfolják. A pénzügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges, a Hpt. 3/A.§ (1) bekezdése szerinti feltételnek pedig azért nem felelt meg az I. rendű felperes, mert Magyarországon nem rendelkezik fiókteleppel, és ugyanezen törvényhely (3) és (4) bekezdésében foglalt kivételek sem alkalmazhatók. A (3) bekezdés ugyanis kizárólag azon OECD tagországban székhellyel rendelkező külföldi pénzügyi intézmény határon átnyúló szolgáltatására vonatkoznak, amely intézmény a székhelye szerinti felügyeleti hatóságtól engedéllyel bír, a (4) bekezdés rendelkezése szintén az I. rendű eltérő alanyi körre vonatkozik.

[23] Mivel a perbeli tevékenység az előzőek alapján pénzügyi szolgáltatás, annak II. rendű felperes általi közvetítése is a Hpt. 3. § (1) bekezdés i) pontja alapján pénzügyi szolgáltatásnak minősül, amely a Hpt. 3. § (4) bekezdése alapján szintén az alperes engedélyéhez kötött tevékenység.

[24] Alaptalanul hívták fel a felperesek az Irányelv rendelkezéseit, mert az I. rendű felperes nem minősül hitelintézetnek, márpedig a hivatkozott 4. cikk 2. pontja szerinti engedély csak a hitelintézeti tevékenység folytatására jogosít, ezért az az I. rendű felperesre nem irányadó. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a BNR tájékoztatásai szintén cáfolják a felperesek állításait. Az általuk felhívott 93/2009. számú törvény kizárólag a romániai tevékenységet szabályozza, a 99/2006. számú ún. sürgősségi kormányrendelet csak a pénzügyi intézetekre és azok fiókjaira terjed ki, a BNR a pénzügyi szolgáltatók felügyeletére nem jogosult, a határon átnyúló tevékenység végzésére

pedig a fogadó állam hazai joga irányadó.

- [25] A perben a felperesek állításával ellentétben nem merült fel uniós jog értelmezését érintő kérdés, ilyen releváns kérdést a felperesek sem tudtak megjelölni. Az általuk kiemelten hivatkozott Unibet ügyben hozott ítélet eltérő jogalapon nyugszik, ugyanis ezen ügyben az Unibet az adott szolgáltatás (távserencsejáték) nyújtásához az I. rendű felperessel ellentétben több tagállam nemzeti hatósága által kiadott engedéllyel rendelkezett, és a magyar szabályozást az EUB azért találta ellentétesnek a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével, mert az Unibet számára a gyakorlatban lehetetlen volt a magyarországi szolgáltatás nyújtásához szükséges engedély megszerzése. A magyarországi tevékenység végzéséhez szükséges engedély megszerzésére a perbeli esetben az I. rendű felperesnek nem is volt szándéka.
- [26] A Kúria Kfv.VI.35.761/2015/8. számú ítéletében foglalt értelmezésnek megfelelően helyesen zárta ki az elsőfokú bíróság a Kkv. tv. 12/A. (1) bekezdésének alkalmazását. A perbeli piacfelügyeleti eljárás nem hatósági ellenőrzés, ezért a Kkv. tv. 12/A. §-a nem irányadó, a szóban forgó jogsértés miatt ezért nem lehetett bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmazni.
- [27] Alaptalanul sérelmezték a felperesek a fellebbezésükben, hogy az elsőfokú bíróság nem ismertette ítéletében a 17/A. számú alperesi előkészítő iratot, ugyanis nem jelölték meg, hogy a per során előterjesztett előkészítő irat ítéletben történő részletes ismertetésének hiánya a döntés érdemére miként hatott ki, az az alperesi határozat felperesi kereset és alperesi ellenkérelem keretei között történő elbírálását miként befolyásolta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [28] Az I. és II. felperes közösen benyújtott felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte.
- [29] Az érdemi vizsgálatot kizáró jogszabálysértésként hivatkoztak arra, hogy az alperesi határozatot Windisch László saját nevében és nem kiadmányozóként, a PST nevében írta alá. A határozatot a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján meg kell semmisíteni.
- [30] Az ügy érdemét illetően előadták, hogy a másodfokú bíróság döntése megsértette az uniós jogot, melynek elsőbbségét a 106/77. számú Simenthal ügyre tekintettel biztosítani kell. A Hpt. a kézi zálog ellenében történő kölcsönnyújtás üzletszerű folytatását három lehetséges módon teszi lehetővé. A határon átnyúló tevékenység esetében azonban olyan feltételeket támaszt, amelyeket Magyarországon székhellyel rendelkező pénzügyi vállalkozástól nem követel meg. Amennyiben az alperes, az első-, illetve a másodfokú bíróság jogértelmezése a belső jog vonatkozásában helytálló, Magyarország megtagadja a határon átnyúló módon történő tevékenység megkezdését és folytatását azoktól a más tagállami székhelyű pénzügyi intézményektől, amelyek nem felelnek meg a Hpt. 15.§ (4) bekezdésének. Ugyanezen feltételeket azonban a már letelepedett vagy Magyarországon alapított és az alperes engedélye alapján tevékenységet végző jogalanyoktól sem jelenleg, sem a tevékenység megkezdésekor nem követeli meg. Ezzel a más tagállamban honos jogalanyokat hátrányosan különbözteti meg a belföldi jogalanyoktól. Az I. rendű felperes Romániában jogszerűen végzi tevékenységét és ilyen tevékenység Magyarországon is jogszerűen végezhető.

- [31] A C-179/14. számú, kötelezettségszegési eljárásban hozott ítélet 63. pontjára hivatkozva

előadta, hogy a szolgáltatók számára meghatározott formában való működést vagy meghatározott jogállást előíró nemzeti szabályozás a szolgáltatók letelepedési szabadsága és a szolgáltatások szabad mozgása jelentős korlátozásának minősül. Az alperes és az elsőfokú bíróság jogértelmezése sérti az EUMSZ 56. cikkét, az Alapjogi Charta 52. cikk (1) bekezdését, mert a tevékenységet az EUB Fidium Finanz AG ügyben hozott ítélete alapján szolgáltatásként kell megítélni. Ugyanezen döntés alapján sérti továbbá az Európai Parlament és Tanács belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK iránylevének egyes cikkeit.

[32] Indítványozta, hogy a Kúria kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást. Álláspontja szerint a Kúria, mint olyan nemzeti bíróság, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, köteles előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni, mert a C-283/81. számú, Cilfit ügy ítéletének 21. pontjában kimunkált kivételek egyike sem áll fenn.

[33] A másodfokú bíróság alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ügyben nincs uniós jogkérdés és alaptalan utasította el a felperesnek az Unibet ügyben hozott ítéletre való hivatkozást is. A másodfokú bíróság elsiklott azon tény felett, hogy az I. rendű felperes nem azért nem rendelkezik engedéllyel (feltéve, bár meg nem engedve, hogy a már hivatkozott engedélyfogalom alapján nincs engedélye), mert a tevékenységet engedély nélkül végzi, hanem azért, mert Romániában erre a tevékenységre a hasonló vállalkozások egyikének sincs engedélye, ezen tevékenység megkezdését bejelentéshez köti a jogalkotó. Azt követően a BNR gondoskodik a szolgáltató nyilvántartásba vételéről, amely az I. rendű felperes esetében is maradéktalanul megtörtént. A feltételnek az I. rendű felperes önhibáján kívül nem tud eleget tenni, ez jogilag lehetetlen elvárás. Az alperes által a Hpt. 15.§ (4) bekezdésével összefüggésben adott tájékoztatásokból az tűnik ki, hogy kizárólag a társaság tulajdonosi szerkezetének teljes átalakítása és a társaságban fennálló tulajdon hitelintézetnek való elidegenítése után járul hozzá az alperes a határon átnyúló tevékenység végzéséhez a Hpt. 32/G. § alapján. Az alperesi jogértelmezés kizárttá teszi az I. rendű felperes Magyarországra irányuló határon átnyúló tevékenységét és erre tekintettel a II. rendű felperes alkalmazását.

[34] A felperesek 2018. július 7-én panaszt nyújtottak be az EUB előtt Magyarország ellen, amelyet az Európai Bizottság Pénzügyi Stabilitás, Pénzügyi Szolgáltatások és Tőkepiaci Unió Főigazgatása (CHAP) (2018)02681 számon nyilvántartásba vett. A későbbiekben előadták, hogy a Bizottság nem indít kötelezettségszegési eljárást, mert az még a végső fokon eljáró bíróság előtt van. Amennyiben a tagállam a végső fokon eljáró bíróság annak ellenére nem nyújt be előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, hogy erre az uniós jog szerint köteles lenne, akkor az a tagállam kötelezettségszegési eljárását vonhatja maga után.

[35] Hivatkoztak arra, hogy a Hpt. 168/A. § (1)-(2) bekezdése sérült. Az első esetben a másodfokú bíróság ezt a joghatóság hiányaként értelmezte, második ítéletében azonban már teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Önmagában ez is elegendő alap lenne a jogerős ítélet hatályon kívül helyezéséhez és új eljárás kötelezésére.

[36] A Kkv.tv. 12/A.§ sérelme is bekövetkezett, mert az alperesnek, illetőleg a másodfokú bíróságnak azt alkalmazni kellett volna. A bíróság kizárólag kúriai döntésekre hivatkozott, amikor a jogszabály alkalmazását elvetette. Az alperes azonban az MNB tv. 13.§ (2) bekezdéséből következően - figyelemmel a 4. § (9) bekezdésére - hatósági eljárást folytatott le és a Ket. kommentárjában foglaltak alapján egyértelmű, hogy az alperes hatósági ügy zárásaként hozott döntést, amely esetben alkalmazni kellett volna a Kkv.tv. ezen rendelkezését. Hivatkozott arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján a tisztességes eljárás elvére figyelemmel joga

van ahhoz, hogy a bíróság a döntésének alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassa be, ez jelen esetben elmaradt. A másodfokú bíróság döntése az elvárható alaposság minimumát sem éri el.

[37] Az alperesi ellenkérelemre a felperes nyilatkozatot csatolt, amelyben az uniós jog tekintetében az alperesi előadás megalapozatlanságára hivatkozott. Az előzetes döntéshozatali eljárásban feltenni indítványozott kérdését kiegészítette. Eszerint úgy kell-e értelmezni az Irányelvet, hogy annak hatálya kiterjed azokra a pénzügyi intézményekre is, amelyek sem a székhely szerint, sem a fogadó tagállam joga szerint nem minősülnek hitelintézetnek és a pénzügyi szolgáltatások közül kizárólag a kézizálog ellenében történő kölcsönnyújtást végzik. Amennyiben a válasz nem, akkor úgy kell-e értelmezni az EUMSZ szolgáltatások szabadságára vonatkozó 56. cikkét, hogy azzal ellentétes az a tagállami szabályozás, amely kizárólag abban az esetben teszi lehetővé más tagállamban letelepedett vállalkozásoknak Magyarország irányába határon átnyúló pénzügyi szolgáltatás nyújtását, ha a vállalkozás legalább részben hitelintézet vagy hitelintézet leányvállalatának tulajdonában áll és ezt a feltételt a Magyarországon letelepedett vállalkozásnak nem írja elő jogszabály.

[38] Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta, mivel a határozat meghozatalára az MNB tv. rendelkezéseinek megfelelően került sor. A felperes uniós jogi hivatkozásai kapcsán kiemelte, hogy a 2006/123/EK irányelv hatálya nem terjed ki a pénzügyi szolgáltatásokra és határon átnyúló szolgáltatást csak az Irányelv rendelkezései szerint lehet nyújtani. Az Irányelv rendelkezéseiből következően a pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában a szolgáltatásnyújtás szabadsága csak az irányelv rendelkezéseinek megfelelő engedéllyel rendelkező hitelintézeteket és ezek összevont felügyelete alá tartozó pénzügyi intézménynek minősülő leányvállalatokat és csak az irányelv mellékletében felsorolt kölcsönös elismerés és az alá tartozó szolgáltatások esetében illeti meg. Alaptalan ezért az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó indítvány is. A Hpt. 15. § (4) bekezdése ugyanis nem tett mást, mint áttűltette a hazai jogba az Irányelv rendelkezéseit, így kizárt, hogy ellentétes legyen az uniós joggal.

[39] Alaptalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása is, hogy sérült volna a Hpt. 168/A. § (1) és (2) bekezdése, vagy hogy a másodfokú bíróság ne tett volna eleget a Kkv.tv. 12/A. § alkalmazása tekintetében indokolási kötelezettségének.

[40] A felperesi nyilatkozatra az alperes újabb előkészítő iratot csatolt. Kiemelte, hogy abban az esetben, ha az I. rendű felperes személye nem felel meg az Irányelvben foglalt és a Hpt-be átültetett feltételeknek, abból nem az következik, hogy rá ezen feltételek nem vonatkoznak, hanem az, hogy nem jogosult Magyarországon határon átnyúló szolgáltatást nyújtani.

A Kúria döntése és jogi indokai

[41] A Kúria a Pp. 272.§ (2), 275.§ (2) és (5) bekezdéseinek megfelelően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott hivatkozott jogszabályok szerint, a rendelkezésre álló iratok alapján vizsgálta felül.

[42] A felperes felülvizsgálati kérelmében az alperesi határozat semmisségére azért hivatkozott, mert azt Windisch László saját nevében és nem a PST nevében írta alá. A kérdés vizsgálatát az Alkotmánybíróság a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatban elvégezte. A határozat [31] pontjának utolsó mondatában azt állapította meg, hogy „az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, ésszerű és

gazdaságos célra vonatkozó jogszabály-értelmezési kötelezettségeknek az MNB tv. 13. § (11) bekezdésében foglalt kiadmányozás fogalmának azon értelmezése felel meg, amely lehetővé teszi a PST érintett hatósági döntései meghozatalának delegálását." A Kúria nem talált olyan ténybeli eltérést, a felperesek pedig nem adtak elő olyan érveket, amelyekre tekintettel az Alkotmánybíróság ezen megállapítását figyelmen kívül lehetett volna hagyni, ezért nem tekintette alaposnak a felperesek ez irányú előadását.

- [43] A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet nem foglalt állást a Hpt. 168/A.§ kérdésében. A szabályt a másodfokú bíróság az 1.Kf.650.191/2015/8. számú ítéletében vonta értékelés alá akkor, amikor - tévesen - alperes joghatóságának hiányát és hatáskörének túllépést állapított meg. A Kúria a Kfv.I.35.044/2017/7. számú végzésében már megállapította, hogy az alperes joghatósága és hatásköre a Hpt. 168/A.§-ára tekintettel nem zárható ki, más tekintetben pedig nem kellett az egyértelműen eljárási szabályokat tartalmazó normát alkalmazni. Így a másodfokú bíróság nem mulasztott hatályon kívül helyezést lehetővé tevő módon akkor, amikor nem elemezte ismételten tételezen a szabályt.
- [44] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra és arra tekintettel, hogy a felperes más aspektusokból már az elsőfokú bíróság előtt hivatkozott a határon átnyúló szolgáltatásra, a Kúria az alábbiak szerint visszautal a Hpt. 168/A.§-ához kapcsolódóan a jogerős másodfokú ítéletet eredményező Kfv.I.35.044/2017/7. számú végzésének [18]-[20] pontjaira. Az ott kifejtettektől jelen eljárásban sem kíván eltérni, de a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel kiegészíti azokat.
- [45] Magyarország területén valamely más EGT-államban székhellyel rendelkező pénzügyi intézmény vagy fióktelepként, vagy határon átnyúló szolgáltatás keretében tevékenykedhet. Az Irányelv alapján, a tőke szabad áramlásának keretei között, határon átnyúló szolgáltatásnak az tekinthető, amelyet egy másik tagállam illetékes hatósága engedélyezett és felügyel. Ezzel áll összhangban egyekben a Hpt. fentiekben hivatkozott 168/A.§-a, amely a fióktelepi működés mellett arra az esetre tartalmaz - a jelen eljárásban alperes által nem alkalmazott - eljárási szabályokat, ha a pénzügyi intézmény Magyarországon végzett határon átnyúló szolgáltatása megsérti a Magyarországon hatályos előírásokat, illetve az MNB hiányosságot észlel működésében. A Hpt. szempontjából irreleváns, hogy a pénzügyi intézmény saját államában miért nem rendelkezik engedéllyel, miért nem felügyelik tevékenységét. A szolgáltatás határon átnyúló voltára való pusztán hivatkozás nem teszi lehetővé az engedélyezés és a felügyelet alóli mentesülést, tagállami engedély hiányában Magyarország területén nem folytatható pénzügyi intézményként határon átnyúló tevékenység.
- [46] Szintén a határon átnyúló szolgáltatásokra vonatkozó szabályt tartalmaz a Hpt. 3/A.§ (3) bekezdése: a Gazdasági Együtműködési és Fejlesztési Szervezet tagországában székhellyel rendelkező külföldi pénzügyi intézmény a 3.§ (1) bekezdésének b) és c) pontjában, illetve a 3.§ (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott tevékenységet határon átnyúló szolgáltatás formájában is végezhet, ha a székhely szerinti felügyeleti hatóságtól engedéllyel rendelkezik ezen tevékenységek végzésére. A BNR engedélyének hiányában az I. rendű felperes nem jogosult Magyarországon határon átnyúló szolgáltatásként a hitel és pénzkölcsön nyújtása körébe tartozó zálogkölcsön nyújtására, és a korábbiak szerint nem értékelhető szempont, hogy miért nem rendelkezik engedéllyel.
- [47] A felperesek hivatkoztak az EUB C-452/04. számú, Fidium Finanz AG ügyben hozott ítéletére. Az ítéleti rendelkezés szerint az olyan nemzeti szabályozás, amely a harmadik államban

letelepedett társaság számára előzetes engedély megadásához köti az üzletszerűen végzett hitelnyújtási tevékenység belföldön történő folytatását, és amely szabályozás előírja, hogy az engedélyt különösen akkor kell megtagadni, ha az intézmény székhelye nem belföldön található, és ott fiókja sincs, döntően az EK 49. és azt követő cikkek szerinti szolgáltatásnyújtás szabadságát érinti. Harmadik államban letelepedett társaság nem hivatkozhat e rendelkezésekre.

[48] Megállapítható, hogy az EUB ezen ítéletében az érintett nemzeti határozat 2003. augusztus 22-én kelt, így az ítéletből nem vonható le következtetés a 2006. június 14-i Irányelvre és a Hpt-nek ezen Irányelvet implementáló szabályaira.

[49] A hitel és pénzkölcsön nyújtása körébe tartozó zálogkölcsön nyújtása Magyarországon csak a Hpt. 15.§ szerinti engedély alapján folytatható. Ez alól, mint arra kitértek a bíróságok, csak két kivétel van, azaz két esetben nem szükséges az alperes engedélye: az egyik a Hpt. 15.§ (4) bekezdése szerinti esetkör, a másik a már érintett Hpt. 3/A.§ (3) bekezdése által szabályozott tényállás.

[50] A Hpt. perbeli időszakban hatályos 15.§ (4) bekezdése szerint a (2) bekezdésben meghatározott engedély nem szükséges, ha a pénzügyi vállalkozás székhelye az Európai Unió másik tagállamában van, és a) a pénzügyi vállalkozás 1. leányvállalata vagy közös vezetésű vállalata olyan hitelintézetnek, melynek székhelye a pénzügyi vállalkozás székhelyével azonos tagállamban van, vagy 2. leányvállalata vagy közös vezetésű vállalata olyan pénzügyi vállalkozásnak, amely megfelel az 1. pontban meghatározott feltételnek és székhelye a leányvállalatával azonos tagállamban van, valamint b) tevékenységét abban a tagállamban végzi, ahol a székhelye van, c) az anyavállalat a szavazati jog legalább kilencven százalékát gyakorolja, d) az anyavállalat a Felügyeletnek bemutatja a székhely szerinti állam illetékes felügyeleti hatósága igazolását arról, hogy a pénzügyi vállalkozás irányítását óvatos és körültekintő módon látja el, e) az anyavállalat - az illetékes felügyeleti hatósága hozzájárulásával - egyetemleges felelősséget vállal a pénzügyi vállalkozás kötelezettségéért, és f) a pénzügyi vállalkozás az anyavállalatával összevont felügyelet alatt áll.

[51] A Hpt. 15.§ (4) bekezdése a hitelintézeti háttérrel rendelkező pénzügyi vállalkozások számára biztosít az engedélyezés terén pozitív diszkriminációt. A felperesek által több szempontból hivatkozott hátrányos megkülönböztetés csak az általános feltételekhez képest értelmezhető, abból a szempontból nem ragadható meg, hogy a különös jellemzőknek egyébként meg nem felelő I. rendű felperesre miért nem alkalmazhatók a pozitív kivételek. Azt pedig az eljárás egyetlen szakaszában sem állították felperesek, hogy az I. rendű felperes a Htv. 15.§ általános szabályai szerint kért volna engedélyt, és negatív diszkriminációs eljárás miatt nem kapott. Az I. rendű felperes, a Hpt. szerinti engedély hiányában Magyarország területén nem végezhet hitel és pénzkölcsön nyújtása körébe tartozó zálogkölcsön nyújtást. A II. rendű felperes esetében ugyanígy a tevékenység engedély nélküli folytatása állapítható meg, holott a Hpt. 14.§ alapján esetében is szükséges lett volna az MNB engedélye a pénzügyi szolgáltatási tevékenység kiemelt közvetítőként történő végzéséhez.

[52] A Kúria itt utal az EUB felperesek által többször hivatkozott C-49/16. számú Unibet ügyben hozott ítéletére. Az Unibet a távszerencsejáték szolgáltatás nyújtásához az I. rendű felperessel ellentétben több tagállamban rendelkezett hatósági engedéllyel. Az EUB azért értékelte a magyar szabályozást a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével ellentétesnek, mert az Unibet, bár kérte a magyarországi engedély kiadását, de a gyakorlatban lehetetlen volt számára annak megszerzése. Az I. rendű felperes a tevékenység folytatásához Magyarországon nem kért engedélyt, ezért mint arra az elsőfokú és a másodfokú bíróság is kitért, a C-49/16. ítélet esetében nem lehet irányadó.

- [53] A közigazgatási bírság kérdésében a Kúria a Kfv.VI.35.761/2015/8. számú ítéletében megfogalmazta az alkalmazandó szempontokat, azokkal a Kúria jelen tanácsa is egyetért, azoktól eltérni nem kíván. A Kkv. tv. 12/A. § (1) bekezdése értelmében a hatósági ellenőrzést végző szervek kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - az adó- és vámhatósági eljárást és a felnőttképzési tevékenységet folytató intézmények ellenőrzésére irányuló eljárást kivéve - bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmaznak, illetve kötelesek megvizsgálni a Ket. 94. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárás alkalmazásának lehetőségét. A 2/2013. KMJE figyelembe vételével bírság kiszabása helyett figyelmeztetés alkalmazására, az egyéb feltételek fennállása esetén, akkor van lehetőség, ha a hatóság hatósági ellenőrzést végzett. Alperes a Pszáf tv. 38.§ (1) bekezdés szerinti felügyeleti tevékenység során engedélyezési eljárást, ellenőrzési eljárást, fogyasztóvédelmi ellenőrzést és piacfelügyeleti eljárást folytathat le. Hatósági ellenőrzést a Pszáf. tv. 53.§-a szabályozza, lefolytatására adott törvények hatálya alá tartozó személy és szervezet működésére és tevékenységére vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartásának, továbbá a Felügyelet által hozott határozatok végrehajtásának ellenőrzése céljából kerül sor. A perbeli esetben azonban nem erre, hanem a Pszáf. tv. 75.§ szerinti piacfelügyeleti eljárásra került sor, amelyet - egyebek mellett - akkor folytat le alperes, ha engedély nélkül vagy bejelentés hiányában végzett pénzügyi szolgáltatást észlel. A piacfelügyeleti eljárása nem minősül hatósági ellenőrzésnek, ezért a Kkv. tv. 12/A. §-a nem irányadó, nem lehet bírság kiszabása helyett figyelmeztetést alkalmazni.
- [54] A jogerős ítélet a másodfokú bíróság álláspontjának azonosítására alkalmas mértékben helytállóan foglalt állást a Kkv. tv. 12/A.§-ának kérdésben, ez okból nem sérült a Pp. 206.§ (1), vagy 221.§ (1) bekezdése. Nem tekinthető hiányosnak az az indoklás amely a perbelivel azonos tényállású eseti döntésre hivatkozik, és rögzíti a jogszabályi környezetet, valamint azt, hogy hatósági eljárás hiányában nem helytálló a felperes hivatkozása. Az indoklás a másodfokú bíróság álláspontjának megismerését lehetővé tevő mértékben tartalmazott indoklást, így felülvizsgálati kérelemnek az indoklás hiányos voltára alapított tisztességes eljárás sérelmére vonatkozó előadását a Kúria nem értékelhette alaposnak.
- [55] Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének felperesi indítványozása kapcsán a Kúria irányadónak tekintette, hogy az Európai Unió működésének alapját jelentő négy szabadság elve - az áruk-, a tőke-, a szolgáltatások- és a személyek szabad mozgásának az elve - egymástól tartalmilag jól elhatárolható területeket fed le. Az EUMSZ 57. cikke (az EKSz. korábbi 50. cikke) egyértelművé teszi, hogy a - rendszerint díjazás ellenében nyújtott - szolgáltatás csak akkor sorolható a szolgáltatások szabadsága által védett körébe, ha nem tartozik az áruk, a tőke és a személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezések hatálya alá. A felperesek keresetükben a tőke szabad áramlására hivatkoztak, erre tekintettel indítványozták az előzetes döntéshozatal kezdeményezését, ez alapozta meg a Hpt. és az Irányelv szabályaira alapítottan a határon átnyúló szolgáltatásra vonatkozó érvelésüket.
- [56] A felülvizsgálati kérelemnek a szolgáltatások szabadságára alapított előadásával, a belső piaci szolgáltatásokra vonatkozó 2003/123/EK irányelv bevonásával a felperesek nem hivatkoznak másra, mint hogy tevékenységükre nem terjed ki a Hpt., illetve az Irányelv hatálya. Ez az előadás nem csak nem hangzott el a keresetindítási határidőn belül, de alapvetően ellentmond a felperesek minden nyilatkozatának, amelyeket pedig az eddigiekben a Hpt-re, illetve az Irányelvre alapítottak.
- [57] A felperesek szolgáltatások szabadságának elvére, mint önálló kereseti indokra a perindítási

határidőn belül nem hivatkoztak, az eshetőleges kereseti kérelmet jóval a keresetindítási határidőn túl vezették elő, arra az esetre, ha nem lenne alkalmazandó az Irányelv. Az Irányelv alkalmazandóságának kérdését a jogerős ítélettel helybenhagyott elsőfokú ítélet a [11]-[12] pontban foglaltak szerint elemezte, bemutatta, hogy a keresetindítási határidőn belül megjelölt tőke szabad áramlásának területén miként jelenik meg a pénzügyi szolgáltatások szabadsága.

[58] A felperesek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésekor hivatkoztak a Cilfit ügyben kimunkált szempontokra. Ezek közül az első helyen emelték ki, hogy a Kúriát csak akkor nem terheli a kezdeményezés kötelezettsége, ha a felmerült kérdés nem releváns. A Kúria a fentiekben megállapította, hogy az EUMSZ szabályozási technikája következtében a szolgáltatások szabadságára és a tőke szabadságára vonatkozó szabályozás egymástól elkülönül, a felperesek által indítványozottak nem viszik előre a perben vizsgálandó kérdéseket. A Kúria ezért nem találta szükséges mértékben megalapozottnak a felperesek által előadottak alapján előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését.

[59] A továbbiakban a Kúria vizsgálta, hogy szükséges-e a perben alkalmazandó Irányelvnek az EUB általi értelmezése. Megállapította, hogy az Irányelv vonatkozó 24. cikke a perbeli tényállás mellett egyértelmű, a szabályok nemzeti jogba való átültetése a Hpt. 15.§ (4) bekezdésében megfelelően történt. Így ezen okból sem szükséges előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése.

[60] A felperesek felülvizsgálati kérelme egyik kérdésben sem jelölt meg olyan jogszabálysértést, amely alapot adna a keresetet elutasító elsőfokú ítéletet helybenhagyó jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[61] A pervesztes felpereseket a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, az alapul szolgáló pertárgyértékek figyelembe vételével külön-külön kötelezte a Kúria a pernyertes alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

[62] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viselésére a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

[63] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2019. november 21.

dr. Darák Péter sk. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva sk. előadó bíró, dr. Heinemann Csilla sk. bíró